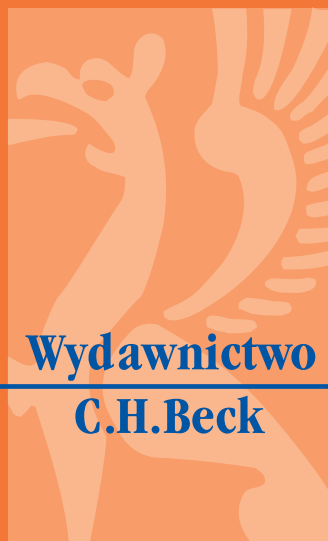

Skrypty Becka

Piotr W. Mierzejewski

KOMPENDIUM POSTĘPOWANIA KARNEGO

2. wydanie

**Wydawnictwo
C.H.Beck**

SKRYPTY BECKA

Kompendium postępowania karnego

W sprzedaży:

K. Boratyńska, A. Górski, A. Sakowicz, A. Ważny

KODEKS POSTĘPOWANIA KARNEGO. KOMENTARZ, wyd. 3

Komentarze Becka

J. Grajewski

PRAWO KARNE PROCESOWE – CZĘŚĆ OGÓLNA, wyd. 3

Podręczniki Prawnicze

J. Grajewski

PRAWO KARNE, wyd. 17

Podręczniki Prawnicze

A. Marek

PRAWO KARNE, wyd. 10

Studia Prawnicze

M. Kuć, M. Gałzka

PRAWO KARNE WYKONAWCZE

Skrypty Becka

J. Brylak, M. Mitera

POSTĘPOWANIE KARNE

Kazusy Becka

H. Paluszkiewicz (wprov.)

KODEKS POSTĘPOWANIA KARNEGO Z WPROWADZENIEM, wyd. 27

Twoje Prawo

www.sklep.beck.pl

KOMPENDIUM POSTĘPOWANIA KARNEGO

Piotr W. Mierzejewski

2. wydanie

WYDAWNICTWO C.H. BECK
WARSZAWA 2012

Redakcja: Aneta Flisek

© **Wydawnictwo C.H. Beck 2012**

Wydawnictwo C.H. Beck Sp. z o.o.
ul. Bonifraterska 17, 00-203 Warszawa

Skład i łamanie: Marta Świerk
Druk: P.W.P. Interdruk, Warszawa

ISBN 978-83-255-3482-0
ISBN e-book 978-83-255-3483-7

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	XIX
Przedmowa	XXI
Rozdział I. Podstawy ustrojowe sądownictwa w Polsce	1
§ 1. Podstawy konstytucyjne.....	1
§ 2. Ustrój i kompetencje Sądu Najwyższego	3
§ 3. Ustrój sądów powszechnych	4
§ 4. Zakres kompetencyjny sądów powszechnych	4
§ 5. Podstawowe ustrojowo-procesowe zasady wymiaru sprawiedliwości	6
I. Zasada udziału czynnika społecznego.....	6
II. Zasada kolegialności orzekania	7
III. Zasada jawności	7
IV. Zasada równości stron	9
V. Zasada prawa do obrony.....	9
VI. Zasada instancyjności.....	11
§ 6. Nadzór nad sądami powszechnymi.....	11
I. Nadzór judykacyjny	11
II. Nadzór administracyjny.....	11
§ 7. Tworzenie i znoszenie sądów powszechnych i ich wydziałów.....	12
§ 8. Podstawowe obowiązki i kompetencje sądów powszechnych.....	13
§ 9. Warunki powołania na stanowisko sędziego	13
§ 10. Tryb powoływania sędziów	15
§ 11. Rozwiązanie stosunku służbowego sędziego.....	16
§ 12. Zasada niezawisłości sędziowskiej.....	17
§ 13. Ławnicy	18
Rozdział II. Właściwość sądu	21
§ 14. Uwagi ogólne	21
§ 15. Ustalanie jurysdykcji krajowej	21
§ 16. Ustalanie kognicji	22
§ 17. Ustalanie właściwości sądu	23
I. Właściwość ogólna	23
1. Właściwość rzeczowa.....	23
2. Właściwość miejscowa.....	26

II. Właściwość funkcjonalna.....	27
1. Właściwość funkcjonalna sądu rejonowego.....	27
2. Właściwość funkcjonalna sądu okręgowego.....	30
3. Właściwość funkcjonalna sądu apelacyjnego.....	34
4. Właściwość funkcjonalna Sądu Najwyższego.....	35
III. Właściwość szczególna.....	35
1. Właściwość z łączności spraw.....	36
1.1. Łączność podmiotowa.....	36
1.2. Łączność przedmiotowa.....	36
2. Właściwość z przekazania.....	37
3. Właściwość z wyznaczenia.....	37
IV. Spory kompetencyjne.....	37
Rozdział III. Składy orzekające sądów.....	41
§ 18. Uwagi ogólne.....	41
§ 19. Składy sądów.....	42
§ 20. Formowanie składów orzekających.....	50
I. Formowanie składu według kolejności z listy i z wpływu.....	50
II. Formowanie składu w drodze losowania.....	51
Rozdział IV. Czynności procesowe.....	53
§ 21. Orzeczenia, zarządzenia i polecenia.....	53
§ 22. Klauzula natychmiastowej wykonalności.....	56
§ 23. Narada i głosowanie.....	56
§ 24. Porządek czynności procesowych.....	58
§ 25. Terminy.....	59
§ 26. Doręczenia.....	62
§ 27. Protokoły.....	65
§ 28. Przeglądanie akt i sporządzanie odpisów.....	68
§ 29. Odtworzenie zaginionych lub zniszczonych akt.....	69
Rozdział V. Przesłanki procesowe.....	71
§ 30. Uwagi ogólne.....	71
§ 31. Ogólna klasyfikacja przesłanek.....	71
I. Przesłanki pozytywne (dodatnie) i przesłanki negatywne (ujemne).....	71
II. Przesłanki warunkujące całość procesu i przesłanki stadialne.....	72
III. Przesłanki materialno-procesowe.....	72
IV. Przesłanki dotyczące zasadniczej warstwy procesu i przesłanki dotyczące warstwy akcydentalnej.....	72
§ 32. Przesłanki procesowe – formalne, materialne i mieszane.....	73
I. Kategorie przesłanek procesowych.....	73
1. Przesłanki dodatnie i ujemne.....	73
2. Przesłanki ogólne i szczególne.....	73
3. Przesłanki abstrakcyjne i konkretne.....	74
4. Przesłanki absolutne i względne.....	74

II. Katalog podstawowych ujemnych przesłanek procesowych	75
§ 33. Immunitety.....	84
I. Immunitet Prezydenta RP	85
II. Immunitet parlamentarny	85
III. Immunitet członków Trybunału Konstytucyjnego	86
IV. Immunitet sędziów Trybunału Stanu.....	86
V. Immunitet Prezesa NIK	86
VI. Immunitet sędziowski.....	86
VII. Immunitet prokuratorski	87
VIII. Immunitet adwokacki.....	88
IX. Immunitet Rzecznika Praw Obywatelskich	88
X. Immunitet zakrajowości	88
Rozdział VI. Dowody	91
§ 34. Teoretyczne wprowadzenie w problematykę postępowania dowodowego	91
I. Różne znaczenia określenia „dowód”	91
II. Ocena dowodów	93
III. Zasada swobodnej oceny dowodów	93
1. Aprioryczna ocena dowodów.....	94
2. Aposteryoryczna ocena dowodów	95
IV. Przedmiot dowodzenia	95
V. Prejudycjalność	96
VI. Klasyfikacja dowodów	97
VII. Reguły postępowania dowodowego	100
1. Obowiązek dowodowy	100
2. Formalny ciężar dowodu.....	100
3. Materialny ciężar dowodu.....	101
4. Notoryjność	102
5. Oczywistość	102
6. Domniemania	103
§ 35. Pozytywne prawo dowodowe	104
I. Zasady postępowania dowodowego	104
1. Wniosek dowodowy	105
2. Niektóre zakazy dowodowe	105
3. Reguły przeprowadzania dowodu z osobowych środków dowodowych	106
4. Przesłuchanie nieletniego	106
5. Przesłuchanie sugerujące odpowiedź.....	106
6. Bezwzględne zakazy dotyczące przesłuchań.....	107
7. Konfrontacja	108
8. Okazanie.....	108
II. Wyjaśnienia oskarżonego	109
III. Świadkowie.....	109
1. Przepisy ogólne.....	109
2. Zakazy dowodowe dotyczące świadków.....	110

2.1. Zakazy bezwzględne	110
2.2. Zakazy względne	111
2.3. Zakaz ujawniania tajemnicy państwowej	111
2.4. Zakaz ujawniania tajemnicy służbowej, funkcyjnej i zawodowej	111
2.5. Szczególne warunki ochrony tajemnicy dziennikarskiej	111
3. Zaskarżalność	112
4. Tryb i warunki przesłuchania osób związanych tajemnicą	112
5. Świadek – osoba najbliższa	112
6. Świadek (podejrzany, oskarżony)	113
7. Prawa świadka	113
8. Świadek anonimowy (<i>incognito</i>)	113
9. Świadek koronny	116
10. Świadek – osoba pozostająca w bliskim stosunku osobistym	118
11. Świadek nieletni	119
12. Szczególne czynności dotyczące świadka	120
13. Procedura przesłuchania świadka	121
14. Obowiązki świadka	122
IV. Biegli	123
1. Wymogi stawiane opinii	126
2. Opinia psychiatryczna	126
3. Opinia kompleksowa	127
4. Wymóg szczególny opinii psychiatrycznej	127
V. Tłumacze	128
VI. Specjaliści	128
VII. Oględziny, oględziny ciała	129
VIII. Oględziny i otwarcie zwłok, otwarcie grobu	130
IX. Eksperyment procesowy	131
X. Wywiad środowiskowy	131
XI. Badanie osoby oskarżonego	133
XII. Zatrzymanie rzeczy	134
1. Szczególny tryb postępowania z dokumentami obrońcami	136
2. Szczególny tryb postępowania z dokumentacją psychiatryczną	137
3. Wykorzystanie dokumentów zawierających tajemnice	137
4. Skutek zabezpieczenia przedmiotów lub ich odebrania	137
5. Procesowe organy właściwe w postępowaniu dowodowym	138
6. Kontrola decyzji zapadających w postępowaniu dowodowym	138
7. Odpowiednie stosowanie przepisów postępowania dowodowego do dysponentów informatycznych	138
XIII. Przeszukanie	138
1. Pora nocna	139
2. Warunki i tryb dokonywania przeszukania	140
3. Obowiązki organu dokonującego czynności przeszukania	141
XIV. Kontrola i utrwalanie rozmów	143

1. Krąg podmiotów, które mogą być objęte kontrolą.....	144
2. Obowiązki instytucji pocztowych i telekomunikacyjnych.....	144
3. Zakres uprawnień organów procesowych w związku z kontrolą	144
4. Reguły prowadzenia kontroli i utrwalania rozmów telefonicznych.....	145
Rozdział VII. Środki przymusu	147
§ 36. Zatrzymanie	147
I. Tryby dokonywania zatrzymania	147
1. Zatrzymanie obywatelskie	147
2. Zatrzymanie przez Policję	147
3. Zatrzymanie przez prokuratora	149
4. Zatrzymanie przez sąd.....	150
§ 37. Środki zapobiegawcze.....	151
I. Definicja.....	151
II. Granica czasowa stosowania środków zapobiegawczych	152
III. Treść postanowienia o zastosowaniu środka zapobiegawczego, uzasadnienie	152
IV. Zaskarżalność decyzji o stosowaniu środków zapobiegawczych	153
V. Wnioski oskarżonego o uchylenie lub zmianę środka, rozstrzygnięcie w przedmiocie wniosku, zażalenie	154
VI. Zawieszenie postępowania a orzekanie w przedmiocie środków zapobiegawczych	155
VII. Nadzór nad stosowaniem środków zapobiegawczych.....	156
VIII. Katalog środków zapobiegawczych.....	156
1. Zakaz opuszczania kraju, zatrzymanie dokumentów	156
2. Zawieszenie w czynnościach służbowych, wykonywaniu zawodu, nakaz wstrzymania się.....	157
3. Dozór Policji lub przełożonego wojskowego.....	158
4. Poręczenie osoby godnej zaufania	158
5. Poręczenie społeczne	158
5.1. Obowiązki poręczyciela	159
6. Poręczenie majątkowe	160
6.1. Cofnięcie poręczenia majątkowego	160
6.2. Przepadek przedmiotów poręczenia ściągnięcia wartości poręczenia.....	161
6.3. Przekazanie, przelew na rzecz Skarbu Państwa, pierwszeństwo zaspokojenia pokrzywdzonego, zwrot poręczenia.....	161
6.4. Orzekanie o przepadku, ściągnięciu sumy – kompetentny organ....	162
7. Tymczasowe aresztowanie – podstawy, organy stosujące	162
7.1. Tymczasowe aresztowanie jako środek zapobiegawczy <i>ultima</i> <i>ratio</i>	163
7.2. Podstawy szczególne tymczasowego aresztowania	163
7.3. Odstąpienie od tymczasowego aresztowania	164
7.4. Szczególny tryb wykonania tymczasowego aresztowania.....	164

7.5. Obowiązki sądu związane ze stosowaniem tymczasowego aresztowania	164
7.6. Czas trwania tymczasowego aresztowania, przedłużenie i maksymalny czas trwania	165
7.7. Niezwłoczne zwolnienie tymczasowo aresztowanego	166
7.8. Zaliczenie okresu zatrzymania	167
8. Poszukiwanie oskarżonego	167
9. List gończy	168
10. List żelazny	169
11. Kary porządkowe	170
12. Zabezpieczenie majątkowe	172
Rozdział VIII. Uczestnicy postępowania	175
§ 38. Oskarżyciel publiczny	175
I. Organizacja Prokuratury	175
1. Zasada centralizmu Prokuratury	176
2. Zasada jednolitości (niepodzielności) Prokuratury	176
3. Zasada hierarchicznego podporządkowania	176
4. Zasada substytucji	177
5. Zasada dewolucji	177
6. Zasada indyferencji	177
II. Struktura i hierarchia Prokuratury	177
III. Kryteria powołania na stanowisko prokuratora	179
IV. Rozwiązanie stosunku służbowego z prokuratorem	180
1. Fakultatywne rozwiązanie stosunku służbowego z prokuratorem	180
2. Obligatoryjne rozwiązanie stosunku służbowego z prokuratorem	181
V. Zadania Prokuratury	181
1. Ogólny zakres działalności Prokuratury związanej z postępowaniem karnym	183
2. Bliższe określenie kompetencji prokuratora w procesie karnym	183
2.1. Prokurator w postępowaniu przygotowawczym	183
2.2. Prokurator w postępowaniu sądowym	186
3. Wyłączenie prokuratora	186
VI. Inni oskarżyciele publiczni	188
§ 39. Oskarżyciel prywatny	189
I. Oskarżyciel prywatny – pokrzywdzony	189
II. Definicja pokrzywdzonego	189
III. Osoba wykonująca prawa pokrzywdzonego	190
IV. Przepięstwa ścigane z oskarżenia prywatnego	191
V. Formy udziału pokrzywdzonego w procesie	191
1. Oskarżyciel prywatny działający poprzez pełnomocnika	192
2. Pokrzywdzony w procesie jako strona zastępcza i strona nowa	192
VI. Uprawnienia pokrzywdzonego w postępowaniu przygotowawczym	193
VII. Oskarżyciel prywatny w postępowaniu sądowym	195
VIII. Oskarżenie prywatne wzajemne	197

IX. Prokurator w postępowaniu z oskarżenia prywatnego	197
X. Posiedzenie pojednawcze	198
XI. Odstąpienie oskarżyciela prywatnego od oskarżenia	199
XII. Ograniczenie uprawnień oskarżyciela prywatnego	199
§ 40. Oskarżyciel posiłkowy	200
I. Rodzaje oskarżycieli posiłkowych	200
1. Oskarżyciel posiłkowy działający obok prokuratora	200
2. Oskarżyciel posiłkowy działający zamiast prokuratora (samoistny)	201
II. Akt oskarżenia oskarżyciela posiłkowego samoistnego	203
III. Kumulacja ról procesowych pokrzywdzonego	203
IV. Wielość osób po stronie oskarżyciela posiłkowego	204
V. Skutki odstąpienia oskarżyciela posiłkowego od oskarżenia, śmierć oskarżyciela posiłkowego	204
VI. Zakres uprawnień procesowych oskarżyciela posiłkowego	205
§ 41. Powód cywilny	205
I. Istota procesu adhezyjnego	205
II. Granice czasowe wytoczenia powództwa cywilnego	205
III. Zaskarżalność postanowienia prokuratora o zabezpieczeniu roszczenia	206
IV. Wniosek pokrzywdzonego o przekazanie powództwa sądowi cywilnemu	206
V. Zakres przedmiotowy powództwa cywilnego	207
VI. Podmioty uprawnione do wnoszenia i popierania powództwa	207
VII. Pozew	207
VIII. Wpis	208
IX. Formalne decyzje dotyczące powództwa cywilnego	208
X. Merytoryczne decyzje dotyczące powództwa cywilnego	210
XI. Powód cywilny stroną procesową	211
§ 42. Oskarżony	211
I. Definicja oskarżonego	211
II. Zasady określające prawa i obowiązki oskarżonego	212
III. Obowiązki oskarżonego (podejrzanego) w procesie karnym	213
VI. Uprawnienia oskarżonego	214
1. Uprawnienia oskarżonego w całym procesie karnym	215
2. Uprawnienia oskarżonego w postępowaniu przygotowawczym	216
3. Uprawnienia oskarżonego w postępowaniu sądowym I instancji	219
4. Uprawnienia oskarżonego w postępowaniu sądowym II instancji	222
5. Uprawnienia oskarżonego w postępowaniu pozainstancyjnym	223
§ 43. obrońca	224
I. Uwagi ogólne	224
II. Kryteria kwalifikacyjne stawiane obrońcy	224
III. Formy świadczenia pomocy prawnej przez adwokata w postaci obrony w procesie karnym	226

1. obrońca z wyboru (<i>ex contractu</i>).....	226
2. obrońca z urzędu	226
IV. Rozwiązanie (ustanie) stosunku obrończego	227
V. Obrona obligatoryjna.....	228
VI. Uprawnienia obrońcy w postępowaniu przygotowawczym	229
VII. Uprawnienia obrońcy w postępowaniu sądowym I instancji	230
VIII. Skutki niestawiennictwa obrońcy	232
IX. Uprawnienia obrońcy w postępowaniu sądowym II instancji	233
X. obrońca w postępowaniu pozainstancyjnym	234
XI. Inne kwestie dotyczące obrońcy.....	235
§ 44. Pełnomocnik	236
§ 45. Przedstawiciel społeczny	237
Rozdział IX. Postępowanie przygotowawcze	239
§ 46. Definicja i cele.....	239
§ 47. Organy postępowania przygotowawczego	240
§ 48. Strony postępowania przygotowawczego	240
§ 49. Podstawowe prawa podejrzanego w postępowaniu przygotowawczym.....	241
§ 50. Formy postępowania przygotowawczego	242
I. Dochodzenie	242
1. Organy dochodzenia	244
2. Wszczęcie dochodzenia	244
II. Postępowanie rejestrowe	249
III. Dochodzenie w niezbędnym zakresie	249
IV. Dochodzenie skrócone.....	250
V. Śledztwo.....	251
1. Organy śledztwa	252
2. Wszczęcie śledztwa	252
3. Przebieg śledztwa	254
4. Organy śledztwa	255
5. Instytucja przedstawienia zarzutów	256
6. Aktywność stron w toku śledztwa.....	257
6.1. Udział stron w czynnościach śledztwa oraz udział obrońcy i pełnomocnika	257
6.2. Udział stron postępowania w czynnościach niepowtarzalnych.....	258
6.3. Strony postępowania oraz pełnomocnicy i obrońcy a dowód z opinii biegłego w śledztwie	259
7. Zamknięcie śledztwa – zakres czynności.....	259
8. Sposoby zakończenia postępowania przygotowawczego.....	260
8.1. Umorzenie dochodzenia i wpisanie sprawy do rejestru przestępstw (postanowienie).....	260
8.2. Umorzenie śledztwa (postanowienie)	261
8.3. Wniosek o umorzenie postępowania i zastosowanie środków zabezpieczających	261
8.4. Zawieszenie postępowania (postanowienie).....	262

8.5. Akt oskarżenia	262
8.6. Wniosek o skazanie oskarżonego bez rozprawy	264
8.7. Wniosek o warunkowe umorzenie postępowania	265
Rozdział X. Postępowanie przed sądem I instancji.....	283
§ 51. Uwagi wstępne	283
§ 52. Etapy postępowania przed sądem I instancji	283
I. Wstępna kontrola oskarżenia	284
1. Doręczenie odpisu aktu oskarżenia.....	284
2. Odpowiedź oskarżonego na akt oskarżenia	285
3. Skierowanie sprawy na posiedzenie	285
4. Umorzenie postępowania na posiedzeniu i orzeczenie przypadku	286
5. Podmioty uprawnione do obecności podczas posiedzenia	286
6. Konsensualny charakter posiedzenia	287
7. Wyrok warunkowo umarzający postępowanie	287
8. Wyrok skazujący bez rozprawy	288
9. Zwrot sprawy do uzupełnienia postępowania przygotowawczego.....	289
10. Rozstrzygnięcie w przedmiocie środka zapobiegawczego	289
II. Przygotowanie do rozprawy głównej	289
1. Skierowanie sprawy na posiedzenie	290
2. Formowanie składu orzekającego	290
3. Dopuszczenie i sprowadzenie dowodów na rozprawę	291
4. Rozpoznanie wniosku prokuratora o umorzenie postępowania z powodu niepoczytalności sprawcy i zastosowanie środków zabezpieczających	291
5. Jawność rozprawy głównej	292
6. Ograniczenie jawności (publiczności) rozprawy.....	292
7. Wyłączenie jawności (publiczności) rozprawy <i>ex lege</i>	293
8. Wyłączenie jawności (publiczności) przez sąd	293
9. Mężowie zaufania na rozprawie niejawnej (niepublicznej)	294
10. Inne kwestie związane z wyłączeniem jawności (publiczności) rozprawy.....	294
10.1. Mass media na sali sądowej	294
11. Ustność postępowania przed sądem	295
12. Policja sesyjna	295
13. Stosunek obrońcy w toku rozprawy	299
III. Rozpoczęcie rozprawy głównej	300
1. Skutki niestawiennictwa na rozprawę.....	301
1.1. Niestawiennictwo oskarżonego	301
1.2. Niestawiennictwo obrońcy oskarżonego	302
1.3. Niestawiennictwo pełnomocnika.....	303
1.4. Niestawiennictwo prokuratora.....	303
1.5. Nieusprawiedliwione niestawiennictwo oskarżyciela prywatnego i jego pełnomocnika	304
1.6. Nieusprawiedliwione niestawiennictwo powoda cywilnego.....	304

1.7. Nieusprawiedliwione niestawiennictwo oskarżyciela posiłkowego.....	304
1.8. Niestawiennictwo przedstawiciela społecznego	304
1.9. Nieusprawiedliwione niestawiennictwo świadka, biegłego, tłumacza lub specjalisty.....	304
2. Inne czynności poprzedzające rozpoczęcie rozprawy.....	305
IV. Przewód sądowy.....	306
1. Wyjaśnienia oskarżonego i pouczenie go o uprawnieniach	307
2. Dobrowolne poddanie się karze.....	307
3. Ograniczenie przewodu sądowego.....	308
4. Zasada bezpośredniości w postępowaniu sądowym I instancji	308
5. Odczytanie protokołów wyjaśnień oskarżonego	308
6. Odczytanie protokołów zeznań świadka.....	309
7. Odczytanie protokołów sądowych	309
8. Odczytywanie protokołów, zakazy odczytywania.....	309
9. Uzupełnienie braków postępowania przygotowawczego	311
10. Rozszerzenie oskarżenia, proces wypadkowy	312
11. Zmiana kwalifikacji prawnej czynu na rozprawie.....	312
12. Szybkość i sprawność prowadzenia rozprawy	313
13. Przerwa i odroczenie rozprawy.....	313
14. Zamknięcie przewodu sądowego	314
V. Głosy stron	315
VI. Wyrokowanie – narada nad wyrokiem	316
1. Większość i sztuczna większość głosów.....	316
2. Sporządzenie wyroku na piśmie	317
3. Rodzaje wyroków	318
3.1. Wyrok skazujący.....	318
3.2. Wyrok umarzający postępowanie	319
3.3. Wyrok umarzający z powodu niepoczytalności oskarżonego	319
3.4. Wyrok warunkowo umarzający postępowanie.....	320
3.5. Wyrok uniewinniający.....	321
4. Rozstrzygnięcia	321
4.1. Rozstrzygnięcie w przedmiocie powództwa cywilnego	321
4.2. Rozstrzygnięcie dotyczące obowiązku zwrotu korzyści majątkowej	322
4.3. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku	322
5. Podpisanie wyroku.....	322
6. Ogłoszenie wyroku	322
7. Uzupełnienie wyroku.....	323
8. Wniosek o sporządzenie uzasadnienia wyroku	324
9. Uzasadnienie orzeczenia – wyroku.....	325
Rozdział XI. Postępowanie odwoławcze	331
§ 53. Zasady ogólne postępowania odwoławczego	331
I. Rodzaje środków odwoławczych	331

1. Środek zaskarżenia	332
2. Sprzeciw	332
3. Środki odwoławcze	333
II. Instancyjność.....	335
III. Podmioty uprawnione do wnoszenia środków odwoławczych.....	336
IV. Zakres zaskarżenia, <i>gravamen</i> , kierunek środka odwoławczego.....	336
V. Treść środka odwoławczego, wniosek odwoławczy i zarzuty, nowości...	337
VI. Sąd właściwy do rozpoznania środka odwoławczego, forma wniesienia środka, odpowiedź na środek odwoławczy.....	338
VII. Kontrola międzyinstancyjna, zarządzenie o odmowie przyjęcia środka odwoławczego.....	338
VIII. Pozostawienie środka odwoławczego bez rozpoznania, zarządzenie i zażalenie	339
IX. Cofnięcie środka odwoławczego, zgoda oskarżonego na cofnięcie środka odwoławczego	340
X. Pozostawienie cofniętego środka odwoławczego bez rozpoznania	340
XI. Granice rozpoznania środka odwoławczego	340
XII. Zarzuty odwoławcze, zakres zaskarżenia.....	341
XIII. Zakaz <i>reformationis in peius</i>	341
XIV. Kierunek orzekania przez sąd zgodnie z kierunkiem wniesionego środka odwoławczego	341
XV. Wyjście poza granice środka odwoławczego – rozpoznanie wobec współoskarżonych.....	342
XVI. Ograniczenie rozpoznania środka odwoławczego.....	342
XVII. Rozstrzygnięcia sądu odwoławczego	342
XVIII. Względne przyczyny odwoławcze.....	343
XIX. Bezwzględne przyczyny odwoławcze	344
XX. Trwałość orzeczenia w sprawie o wykroczenie	346
XXI. niesprawiedliwość jako podstawa wyjścia poza granice zaskarżenia.....	347
XXII. Rozstrzyganie zagadnień prawnych przez Sąd Najwyższy.....	347
XXIII. Postępowanie ponowne, zakresy badania i rozstrzygania.....	347
XIV. Zakaz <i>reformationis in peius</i> , możliwość wydania wyroku surowszego niż wyrok sądu I instancji	348
§ 54. Apelacja – podmioty legitymowane do wniesienia	349
I. Przymus adwokacki.....	349
II. Termin do wniesienia apelacji.....	349
III. <i>Gravamen</i>	350
IV. Zakres apelacji.....	350
V. Forma wnoszonej apelacji.....	351
VI. Kontrola międzyinstancyjna wnoszonej apelacji	352
VII. Przyjęcie apelacji.....	353
VIII. Rozpoznanie sprawy przed sądem odwoławczym.....	353
IX. Zwrot sprawy sądowi I instancji w celu sporządzenia uzasadnienia.....	354

X. Udział stron, prokuratora, obrońców i pełnomocników na rozprawie, skutki niestawiennictwa	354
XI. Przebieg postępowania odwoławczego.....	354
XII. Wyrokowanie sądu odwoławczego.....	355
XIII. Poprawienie błędnej kwalifikacji prawnej przypisanego czynu	356
XIV. Uzasadnienie wyroku sądu odwoławczego	357
§ 55. Zażalenie – zakres przedmiotowy.....	357
I. Podmioty uprawnione do wnoszenia zażalenia	360
II. Termin wniesienia zażalenia	360
III. Dewolutywność	361
IV. Forma wniesienia zażalenia	361
V. Zażalenie na postanowienie prokuratora lub organu dochodzeniowego, organ rozpoznający.....	362
VI. Udział w posiedzeniu sądu	362
VII. Suspensywność	362
VIII. Zażalenia na zarządzenia, na czynności lub zaniechania.....	362
Rozdział XII. Nadzwyczajne środki zaskarżenia	369
§ 56. Postępowanie kasacyjne.....	369
I. Wprowadzenie	369
II. Formalny zakres zaskarżenia kasacją.....	370
III. Podmioty uprawnione do wniesienia kasacji.....	370
IV. Zasada jednokrotnego zaskarżenia kasacją.....	372
V. Podstawy wniesienia kasacji.....	372
VI. Podstawy kasacji – kierunek	373
VII. Wyłączenie.....	374
VIII. Warunek formalny wniesienia	374
IX. Termin wniesienia kasacji.....	374
X. Przywrócenie uchybionych terminów do wniesienia kasacji.....	375
XI. Tryb wnoszenia kasacji.....	375
XII. Opłaty od wnoszonej kasacji.....	376
XIII. Przymus adwokacki.....	376
XIV. Kierunek kasacji.....	377
XV. Niedopuszczalność wniesienia środka odwoławczego	377
XVI. Postępowanie przedkasacyjne	377
XVII. Pozostawienie wniesionej kasacji bez rozpoznania, zwrot do uzupełnienia.....	380
XVIII. Względna niesuspensywność, stosowanie środków zapobiegawczych.....	381
XIX. Skład orzekający.....	381
XX. Rozpoznanie kasacji	382
XXI. Przebieg rozprawy kasacyjnej.....	383
XXII. Rozstrzygnięcia Sądu Najwyższego	383
XXIII. Suspensywność wyroku uchylającego.....	385
XXIV. Niedopuszczalność superkasacji	385

§ 57. Postępowanie wznowiające.....	385
I. Charakter instytucji wznowienia postępowania.....	385
II. Zasadnicze podstawy wszczęcia postępowania wznowiającego.....	386
III. Dodatkowe podstawy wszczęcia postępowania wznowiającego.....	388
IV. Tryby wszczęcia postępowania wznowiającego.....	388
V. Podmioty uprawnione do wniesienia wniosku o wznowienia.....	388
VI. Przymus adwokacki.....	389
VII. Wszczęcie postępowania wznowiającego z urzędu.....	389
VIII. Odpowiednie stosowanie przepisów regulujących postępowania odwoławcze i kasacyjne.....	390
IX. Przedmiot i zakres wniosku.....	390
X. Kierunek wniosku.....	391
XI. Wznowienie postępowania w odniesieniu do roszczeń cywilnych.....	391
XII. Sąd właściwy do wszczęcia postępowania wznowiającego.....	392
XIII. Forma procedowania sądu.....	392
XIV. Czynności poprzedzające postępowanie wznowiające, odpowiedź na wniosek o wznowienie postępowania, odmowa przyjęcia do rozpoznania.....	392
XV. Pozostawienie wniosku o wznowienie postępowania bez rozpoznania....	393
XVI. Cofnięcie wniosku o wznowienie postępowania.....	394
XVII. Procedura obowiązująca w postępowaniu wznowiającym.....	395
XVIII. Granice rozpoznania wniosku o wznowienie – wyjście poza granice wniosku.....	395
XIX. Sprawdzanie okoliczności faktycznych w postępowaniu wznowiającym....	396
XX. Względna niesuspensywność, zastosowanie środków zapobiegawczych.....	396
XXI. Orzeczenia kończące postępowanie wznowiające.....	397
XXII. Skutki uchylenia wyroku dla wykonania kary.....	398
XXIII. Zaskarżalność orzeczeń w postępowaniu wznowiającym.....	398
XXIV. Postępowanie ponowne, zakres badania sprawy i orzekania.....	398
XXV. Zakaz <i>reformationis in peius</i>	399
Rozdział XIII. Postępowanie po uprawomocnieniu się orzeczenia.....	403
§ 58. Wyrok łączny.....	403
I. Wprowadzenie – istota wyroku łącznego.....	403
II. Warunki wydania wyroku łącznego.....	404
III. Sąd właściwy do wydania wyroku łącznego.....	405
IV. Tryb wszczęcia postępowania w przedmiocie wyroku łącznego.....	405
V. Orzeczenia.....	406
§ 59. Odszkodowanie za niesłuszne skazanie, tymczasowe aresztowanie lub zatrzymanie.....	407
I. Wprowadzenie.....	407
II. Powstanie prawa do odszkodowania i zadośćuczynienia.....	407
III. Osoby uprawnione do żądania odszkodowania lub zadośćuczynienia.....	408
IV. Zastępstwo procesowe.....	409
V. Wyłączenia i ograniczenia prawa do żądania odszkodowania.....	409

VI. Terminy zgłaszania żądań i terminy przedawnienia w postępowaniu odszkodowawczym	410
VII. Sąd właściwy do wniesienia żądania odszkodowawczego	411
VIII. Procedowanie w postępowaniu w przedmiocie zasądzenia odszkodowania.....	411
IX. Regresowe uprawnienie Skarbu Państwa.....	411
§ 60. Ułaskawienie	412
I. Wprowadzenie	412
II. Podmioty uprawnione do wnoszenia do Prezydenta RP prośby o ułaskawienie	412
III. Tryby wnoszenia prośby o ułaskawienie	413
1. Prośba wnoszona za pośrednictwem sądu.....	413
2. Prośba wnoszona do Prezydenta RP bezpośrednio	414
3. Wszczęcie postępowania o ułaskawienie z urzędu	414
IV. Termin rozpoznania prośby o ułaskawienie przez sąd.....	415
V. Postępowanie przed sądem zmierzające do wydania opinii w przedmiocie ułaskawienia.....	415
VI. Rozpoznanie okoliczności uzasadniających prośbę o ułaskawienie	415
VII. Akt łaski	416
VIII. Wstrzymanie wykonania kary do czasu ukończenia procedury ułaskawieniowej.....	416
Indeks rzeczowy.....	419

WYKAZ SKRÓTÓW

1. Akty prawne

d.PrUSP	<i>ustawa z 20.6.1985 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (tekst jedn. Dz.U. z 1994 r. Nr 7, poz. 25 ze zm.)</i>
EKPCz	Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności z 4.11.1950 r. (Dz.U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 ze zm.)
KC	Kodeks cywilny
KKS	Kodeks karny skarbowy
Konstytucja RP	Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej
KPC	Kodeks postępowania cywilnego
KPW	Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia
MPPOiP	Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych z 19.12.1966 r. (Dz.U. z 1977 r. Nr 38, poz. 167)
PrAdw	ustawa z 26.5.1982 r. – Prawo o adwokaturze (tekst jedn. Dz.U. z 2009 r. Nr 146, poz. 1188 ze zm.)
PrAut	ustawa z 4.2.1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (tekst jedn. Dz.U. z 2006 r. Nr 90, poz. 631 ze zm.)
ProkU	ustawa z 20.6.1985 r. o prokuraturze (tekst jedn. Dz.U. z 2011 r. Nr 270, poz. 1599 ze zm.)
PrUSP	ustawa z 27.7.2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. Nr 98, poz. 1070 ze zm.)
SNU	ustawa z 23.11.2002 r. o Sądzie Najwyższym (Dz.U. Nr 240, poz. 2052 ze zm.)
ŚwKorU	ustawa z 25.6.1997 r. o świadku koronnym (tekst jedn. Dz.U. z 2007 r. Nr 36, poz. 232 ze zm.)
WykMandPiSU	ustawa z 9.5.1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (tekst jedn. Dz.U. z 2011 r. Nr 7, poz. 29 ze zm.)

2. Organy, instytucje i organizacje

PZPR	Polska Zjednoczona Partia Robotnicza
RM	Rada Ministrów
RP	Rzeczpospolita Polska
SN	Sąd Najwyższy
TK	Trybunał Konstytucyjny